

Beleidsregels handhaving huishoudelijk reglement gemeentelijke opvanglocaties ontheemden Oekraïne Súdwest-Fryslân

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân;

gelet op artikel 7, eerste lid, sub c en d, van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat het wenselijk is beleidsregels vast te stellen over de handhaving van het huishoudelijk reglement gemeentelijke opvanglocaties ontheemden Oekraïne Súdwest-Fryslân;

besluit:

vast te stellen de

Beleidsregels handhaving huishoudelijk reglement gemeentelijke opvanglocaties ontheemden Oekraïne Súdwest-Fryslân.

Artikel 1 Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. college: het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân;
- b. gemeente: gemeente Súdwest-Fryslân;
- c. huishoudelijk reglement: huishoudelijk reglement Oekraïne opvanglocaties Súdwest-Fryslân;
- d. lichte overlast: overtreding van huisregels waarbij naar het oordeel van het college medebewoners, medewerkers en andere personen die op de locatie werkzaam zijn en/of derden geen schade ondervinden en/of gevaar lopen;
- e. middelgrote overlast: overtreding van huisregels waarbij naar het oordeel van het college medebewoners, medewerkers en andere personen die op de locatie werkzaam zijn en/of derden lichte schade ondervinden en/of licht gevaar lopen;
- f. verstrekking: verstrekking bedoeld in artikel 6 lid 1, onder b, c, of e van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO);
- g. zeer grote overlast: overtreding van de huisregels waarbij naar het oordeel van het college medebewoners, medewerkers en andere personen die op de locatie werkzaam zijn en/of derden zeer grote schade ondervinden en/of zeer groot gevaar lopen;
- h. zware overlast: overtreding van de huisregels waarbij naar het oordeel van het college medebewoners, medewerkers en andere personen die op de locatie werkzaam zijn en/of derden grote schade ondervinden en/of groot gevaar lopen.

Artikel 2 Reikwijdte van de beleidsregels

In deze beleidsregels geeft het college aan op welke wijze het van zijn bevoegdheid gebruik maakt bij het opleggen van maatregelen bij constatering van een overtreding van de huisregels opgenomen in het huishoudelijk reglement.

Artikel 3 Maatregelen bij handhaving huishoudelijk reglement

1. Bij constatering van een overtreding van het huishoudelijk reglement Oekraïne opvanglocaties Súdwest-Fryslân kan het college de volgende maatregelen treffen:
 - a. beperken of intrekken van één of meerdere verstrekkingen;
 - b. het toepassen van een afwijkend regime voor een maximale duur van 8 uur per etmaal, waarbij de betrokkene recht houdt op eten en onderdak binnen of buiten de opvanglocatie waar de betrokkene verblijft;
 - c. overplaatsing naar een andere opvanglocatie binnen de gemeente, of;
 - d. overplaatsing naar een time-out locatie voor maximaal 14 dagen.
2. De maatregel bedoeld in lid 1 sub b bestaat uit kamerarrest.

3. Bij het opleggen van een maatregel kiest het college voor de maatregel waarbij op de minst ingrijpende wijze herhaalde overlast kan worden voorkomen.
4. Bij het opleggen van de maatregel bedoeld in lid 1 onder b tot en met d zorgt het college ervoor dat de eenheid van het gezin in de mate van het mogelijke en met instemming van de betrokken gezinsleden bewaard wordt.
5. De overtredingen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:
 - a. lichte overlast;
 - b. middelgrote overlast;
 - c. zware overlast;
 - d. zeer grote overlast.
6. In de bijlage bij deze beleidsregels is een matrix opgenomen waarin is opgenomen:
 - a. tot welke categorie de overtreding behoort;
 - b. de maatregelen die het college per categorie kan opleggen;
 - c. de maximale duur van de maatregelen.
7. Het college trekt de maatregelen in wanneer:
 - a. de omstandigheden hiertoe aanleiding geven;
 - b. de betrokkene in detentie verblijft; of
 - c. de betrokkene de Nederlandse nationaliteit verkrijgt.

Artikel 4 Procedure bij het opleggen van maatregelen

1. Het college legt een maatregel bij lichte overlast op nadat achtereenvolgens:
 - a. het eerste correctiegesprek heeft plaatsgevonden waarbij het college een mondelinge waarschuwing heeft gegeven. De mondelinge waarschuwing wordt in het dossier geregistreerd;
 - b. in het geval van herhaalde lichte overlast het tweede correctiegesprek heeft plaatsgevonden en het college een schriftelijke waarschuwing heeft gegeven;
 - c. in het geval van herhaalde lichte overlast het derde correctiegesprek heeft plaatsgevonden en het college een tweede schriftelijke waarschuwing heeft gegeven.
2. Het college legt een maatregel bij middelgrote overlast op nadat achtereenvolgens:
 - a. het eerste correctiegesprek heeft plaatsgevonden waarbij het college een schriftelijke waarschuwing heeft gegeven;
 - b. in het geval van herhaalde middelgrote overlast het tweede correctiegesprek heeft plaatsgevonden en het college een tweede schriftelijke waarschuwing heeft gegeven.
3. Het college legt een maatregel bij zware overlast nadat een correctiegesprek heeft plaatsgevonden waarbij het college een schriftelijke waarschuwing heeft gegeven.
4. Het college kan een maatregel bij zeer ernstige overlast opleggen zonder voorafgaande schriftelijke waarschuwing.
5. Het college stelt de betrokkene aan wie een maatregel bedoeld in artikel 3 lid 1 wordt opgelegd in de gelegenheid mondeling, dan wel schriftelijk zijn zienswijze kenbaar te maken overeenkomstig artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht.
6. Het college kan de mogelijkheid tot het geven van een zienswijze op het voornemen tot het opleggen van een maatregel achterwege laten indien naar het oordeel van het college artikel 4:11 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.

Artikel 5 Bekendmaking schriftelijke waarschuwingen en besluiten

1. In de schriftelijke waarschuwing of bij het opleggen van een maatregel wordt duidelijk en eenduidig omschreven welke huisregels de betrokkene heeft overtreden.
2. De schriftelijke waarschuwing of het besluit wordt in persoon aan de betrokkene uitgereikt. De betrokkene tekent voor ontvangst. Wanneer de betrokkene weigert te tekenen, tekent het college dit aan op de schriftelijke waarschuwing of op het besluit.
3. Indien de betrokkene minderjarig is, stelt het college de ouder(s)/verzorger(s) met een brief van het besluit in kennis.
4. Een besluit treedt in werking op het moment dat het besluit aan de betrokkene wordt bekend gemaakt.

Artikel 6 Dossiervorming en verslaglegging

1. Van elke overtreding wordt door het college een dossier bijgehouden.
2. Het dossier wordt niet langer bewaard dan noodzakelijk is en wordt uiterlijk binnen vier jaar na de eerste verwerking verwijderd.
3. Van het dossier maken tenminste deel uit:
 - een zakelijke omschrijving van de geconstateerde overtreding;
 - verslagen van correctiegesprekken;
 - geregistreerde mondelinge alsmede schriftelijke waarschuwingen;
 - besluiten waarbij verstrekkingen worden beperkt of ingetrokken;
 - besluiten waarbij een afwijkend regime voor een maximale duur van 8 uur per etmaal wordt opgelegd (kamerarrest);
 - besluiten waarbij de betrokkene wordt overgeplaatst naar een andere opvanglocatie binnen de gemeente;
 - besluiten waarbij de betrokkene wordt overgeplaatst naar een time-outlocatie.

Artikel 7 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking in het Gemeenteblad.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels handhaving huishoudelijk reglement Oekraïne opvanglocaties Súdwest-Fryslân.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van 4 februari 2025,

mr. drs. J.A. de Vries, burgemeester

W.J. Sikkes, waarnemend gemeentesecretaris

Bijlage: matrix van op te leggen maatregelen

Categorie	Overtreding van de huisregels genoemd in	Maatregelen die kunnen worden opgelegd	Duur van de maatregel
Lichte overlast	Artikel 4 Verbod op gezicht bedekken de kleding <i>(indien de betrokkene weigert mee te werken aan de vaststelling van de identiteit terwijl vaststelling daarvan naar het oordeel van het college noodzakelijk is)</i> Artikel 5 Algemene omgangsnormen Artikel 6 Respect naar medewerkers en gemaakte afspraken Artikel 7 Brandveiligheid Artikel 8 Bezoekers en Post	Beperking recreatieve en educatieve activiteiten (artikel 6 lid 1 onder c van de RooO)	Maximaal 1 maand
Middelgrote overlast	Artikel 9 Kinderen Opeenstapelingen en / of herhaaldelijke incidenten van lichte overlast	Beperking recreatieve en educatieve activiteiten (artikel 6 lid 1 onder c van de RooO) Geen betaling van buitengewone kosten (artikel 6 lid 1 onder e RooO) Limiteren van de toegang tot de opvanglocatie of kamerarrest	Maximaal 2 maanden Maximaal 8 uur per etmaal (kamerarrest)
Grote overlast	Artikel 2 Discriminatie, intimidatie, geweld, wapens, drugs, illegale handel en criminaliteit Artikel 3 Politieke, religieuze en commerciële activiteiten Opeenstapelingen en / of herhaaldelijke incidenten middelgrote overlast	Beperking financiële toelage met maximaal 20% (artikel 6 lid 1 onder b van de RooO) Beperking recreatieve en educatieve activiteiten (artikel 6 lid 1 onder c van de RooO) Geen betaling van buitengewone kosten (artikel 6 lid 1 onder e RooO) Kamerarrest	Maximaal 3 maanden Maximaal 8 uur per etmaal
		Overplaatsing naar een andere opvanglocatie binnen de gemeente (artikel 9 RooO)	Maximaal 14 dagen
		Overplaatsing naar een time-out locatie (artikel 9 RooO)	Maximaal 14 dagen
Zeer grote overlast	Artikel 10 Afwezigheid Opeenstapelingen en / of herhaaldelijke incidenten van zware overlast	Intrekking alle verstrekkingen Beperking recreatieve en educatieve activiteiten (artikel 6 lid 1 onder c van de RooO) Beperking financiële toelage met maximaal 20% (artikel 6 lid 1 onder b van de RooO) Geen betaling van buitengewone kosten (artikel 6 lid 1 onder e RooO) Kamerarrest	Onbepaalde tijd Maximaal 4 maanden Maximaal 8 uur per etmaal
		Overplaatsing naar een andere opvanglocatie binnen de gemeente	Maximaal 14 dagen
		overplaatsing naar een time-out locatie (artikel 9 RooO)	Maximaal 14 dagen

Toelichting

Deze beleidsregels horen bij het huishoudelijk reglement Oekraïne opvanglocaties Súdwest-Fryslân. Hiermee wordt handelingsperspectief gegeven aan de medewerkers voor de aanpak van overlast voortkomend uit onaangepast en ongeoorloofd gedrag. Beschreven is wat we kunnen doen bij niet naleving of overtreding van het huishoudelijke reglement en geweldpleging op gemeentelijke opvanglocaties voor ontheemden uit Oekraïne (GOO). Het doel is handelingsperspectief te bieden en ter stimulering van een eenduidige en uniforme aanpak ter voorkoming van substantiële verschillen in werkwijze tussen de diverse opvanglocaties binnen de gemeente.

Indien sprake is van inbreuk op verplichtingen zoals beschreven in het huishoudelijke reglement (artikel 6 lid 3 RooO), dan kunnen de in dit document beschreven maatregelen worden opgelegd.

Wettelijk kader

- **Recht op opvang:** Het recht op opvang voor asielzoekers, waaronder ontheemden uit Oekraïne, volgt uit artikel 8 van de Vreemdelingenwet. Op grond van de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne ligt de wettelijke taak in de opvang van ontheemden uit Oekraïne bij het college. Dit geldt ook voor overlastgevende ontheemden. De Tijdelijke wet is nader uitgewerkt in de RooO, waarbij het recht op opvang volgt uit artikel 3 RooO. Als gevolg van een bindend arrest van het Europese Hof van Justitie in de zaak Haqbin is het niet toegestaan om opvang aan overlastgevende asielzoekers volledig te onthouden, tenzij de betreffende lidstaat elders in de opvang voorziet. Dit arrest geldt onverkort voor ontheemden uit Oekraïne. Dit betekent dus dat ook een overlastgevende betrokkene het recht op opvang behoudt. De opvang hoeft echter niet per se in dezelfde locatie worden gecontinueerd. Overplaatsing naar een andere locatie is daarmee juridisch mogelijk.
- **Om handhaving mogelijk te maken** heeft het college op grond van artikel 7 eerste lid, sub c en d, van de RooO de bevoegdheid om maatregelen te nemen bij het niet naleven van de huishoudelijke reglementen, als ook bij geweldpleging in de GOO.
- **Overplaatsingsbevoegdheid:** Het college heeft op basis van artikel 9 RooO de bevoegdheid om een betrokkene over te plaatsen naar een andere opvangvoorziening in dezelfde gemeente.
- **Beperken of (tijdelijk) intrekken verstrekkingen:** Het college kan de verstrekkingen beperken of opschorten in geval van overtreding van de huishoudelijke reglementen of bij geweldpleging.
- **Overlast voortkomend uit een strafrechtelijk feit:** Mocht sprake zijn van overlast voortkomend uit een mogelijk strafrechtelijk feit wordt de politie ingeschakeld en wordt aan het slachtoffer geadviseerd om aangifte te doen bij de politie. Indien het inschakelen van de politie leidt tot 'het rechtens ontnemen van de vrijheid van de ontheemde', dan kan het college de opvang direct beëindigen op grond van artikel 4 sub a RooO.

Wanneer een betrokkene ongewenst en overlastgevend gedrag vertoont in een gemeentelijke opvanglocatie kunnen op grond van artikel 7, eerste lid, van de RooO verschillende maatregelen worden getroffen. Hierbij is het van belang dat de (locatie specifieke) maatregelen zijn vastgelegd in huisregels, de huisregels bekend zijn bij de betrokkene en dat ook de consequenties van het overtreden van de huisregels bekend zijn bij de betrokkene. Afhankelijk van de aard van het overlastgevend gedrag kunnen verschillende maatregelen worden getroffen. De genomen maatregel moet proportioneel zijn ten opzichte van het overlastgevend gedrag. Welke maatregel moet worden opgelegd is afhankelijk van de beoordeling door de opvanglocatie in het individuele geval.

Het eerste correctiegesprek met de manager opvanglocatie (bij lichte overlast)

Bij signalering van een overtreding van de huisregels kan de betrokkene worden uitgenodigd voor een eerste correctiegesprek met de manager opvanglocatie. Het doel van dit gesprek is om de betrokkene bewust te maken van het gedrag en de impact hiervan op ander betrokkenen. In dit gesprek kunnen ook afspraken gemaakt worden tussen de manager opvanglocatie en de betrokkene om herhaling van het overlastgevende gedrag te voorkomen.

Het tweede correctiegesprek en schriftelijke waarschuwing (bij lichte en middelgrote overlast)

Indien de betrokkene onvoldoende verandering in het overlastgevende gedrag vertoont en/of de afspraken niet naleeft, kan een tweede correctiegesprek plaatsvinden tussen de manager opvanglocatie en betrokkene in combinatie met een schriftelijke waarschuwing.

Het laatste correctiegesprek en tweede schriftelijke waarschuwing (bij lichte, middelgrote en zware overlast)

Als het ongewenste overlastgevende gedrag ook na de eerste officiële waarschuwing blijft voortduren, kan een laatste correctiegesprek worden gevoerd met de betrokkene. In dat gesprek wordt duidelijk aangegeven dat het de betrokkene een laatste waarschuwing krijgt en wat de gevolgen zullen zijn indien de betrokkene overlast blijft veroorzaken.

Beperken of intrekken van verstrekkingen

Als het ongewenste gedrag (ook na de correctiegesprekken in het geval van lichte, middelgrote en zware overlast) onveranderd blijft of verergert, kan het college maatregelen treffen waarbij de verstrekkingen waar de betrokkene recht op heeft wordt ingehouden. Het beperken of intrekken van verstrekkingen heeft een directe impact op de rechten van de betrokkene en moeten daarom voldoen aan de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het besluit om verstrekkingen in te houden of te beperken moet om die reden voldoen aan de vereisten van motivering, dossieropbouw, zorgvuldigheid, proportionaliteit, subsidiariteit, evenredigheidsbeginsel en (hoor- en) wederhoor.

Om die reden is het onder meer belangrijk dat de manager van een locatie het ongewenste gedrag van de betrokkene, ondernomen stappen en gemaakte afspraken zorgvuldig vastlegt in een dossier. Hiermee kan bij voortduring van het overlastgevende gedrag uiteindelijk een proportioneel besluit genomen worden, waarbij tevens is voldaan aan het subsidiariteitsbeginsel, en de betrokkene kan worden overgeplaatst naar een andere (time-out) locatie of andere maatregelen met grote impact voor de betrokkene kunnen worden genomen.

Het beperken of intrekken van verstrekkingen kan bestaan uit:

- Het inhouden van leefgeld;
- beperken van deelname aan recreatieve of educatieve activiteiten;
- het toepassen van een afwijkend regime voor een maximale duur van 8 uur per etmaal. Hierbij kan de toegang tot de opvanglocatie in die periode worden gelimiteerd, op voorwaarde dat altijd, binnen of buiten de opvanglocatie, in de minimale basisvoorzieningen (eten, onderdak) van de ontheemde wordt voorzien.

Het is in geen geval toegestaan om de verstrekkingen zoals beschreven in artikel 6 lid 1, sub d, RooO in te houden (verzekering tegen financiële gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid).

Overplaatsing naar een andere opvanglocatie binnen de gemeente

Het college heeft op basis van artikel 9 RooO de bevoegdheid om een betrokkene over te plaatsen naar een andere opvangvoorziening in dezelfde gemeente, indien dit in het belang van openbare orde of de veiligheid van andere ontheemden noodzakelijk wordt geacht.

Daarnaast kunnen gemeenten, indien noodzakelijk, een alternatieve opvangplek voor een betrokkene regelen binnen dezelfde gemeente. Hiervoor is een overplaatsingsbesluit van het college vereist. Het is van belang dat bij dit besluit, indien van toepassing, de eenheid van het gezin in acht wordt genomen.

Overplaatsing naar een time-out locatie

Indien sprake is van overlast met een grote impact op overige betrokkenen of medewerkers van de opvanglocatie en andere maatregelen niet toereikend zijn, dan kan een betrokkene tijdelijk worden overgeplaatst naar een time-out locatie, voor een maximale duur van 14 dagen. Overplaatsing naar een time-out locatie dient te worden gedaan op basis van het aannamebeleid dat is opgesteld door de gemeente die verantwoordelijk is voor de time-out locatie. Het uitgangspunt is dat de betrokkene daarna weer terugkeert naar de oorspronkelijke gemeentelijke opvanglocatie. Overplaatsing naar een time-out locatie binnen de eigen gemeente vindt plaats middels een overplaatsingsbesluit, waarbij indien van toepassing de eenheid van het gezin in acht wordt genomen. Overplaatsing naar een time-out locatie buiten de eigen gemeente vindt plaats in onderling overleg tussen gemeenten, vereist instemming van de betrokkene, en indien van toepassing, dient hierbij ook de eenheid van het gezin in acht te worden genomen.